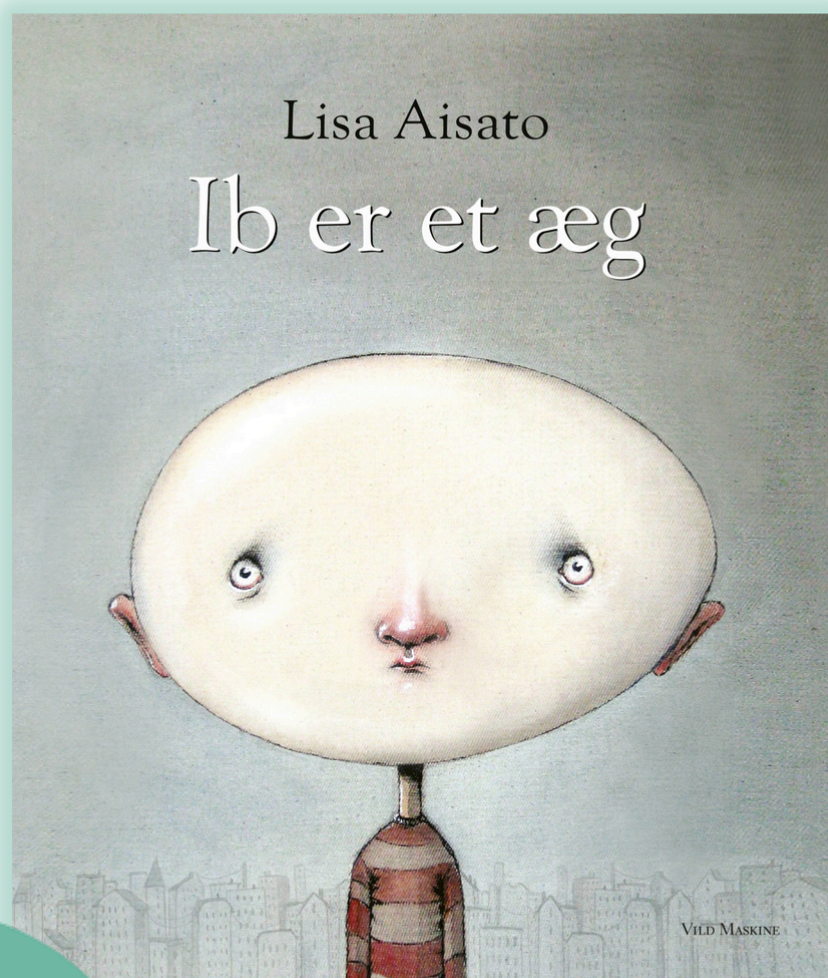

UNDERVISNINGSFORLØB

T I L I N D S K O L I N G E N

FAXE KOMMUNE
Bibliotek & Borgerservice

FAXE BIBLIOTEKERNES SKOLETJENESTE

Om værket

Ib tør kun trække sin cykel og går med paraply i skoven for ikke at få grankogler i hovedet. Ibs hoved er nemlig et æg, eller det er i hvert fald det, han tror. Hans mor gør ikke sagen bedre, når hun hver morgen beder ham pakke sit hoved ind i håndklæder, inden han tager sin tehætte på. En dag møder Ib pigen Sif ude i skoven. Hun er klædt som en bi og tør alt det, som Ib ikke tør - og Ib koger over af forelskelse, bliver modig og finder ud af, at hovedet kan holde. "Ib er et æg", som fik norsk kritikerpris i 2010 for bedste børnebog, er forfatters debut på dansk. I Norge er bogen blevet til et hørespil, mens den i Danmark er omsat til børneteater. Historiens temaer er set før, men den er velskrevet og velkomponeret med fin spændingskurve og en smilfremkaldende slutning. Illustrationerne er smukke og udtryksfulde. De er holdt i dæmpede farver; i blålige toner, når Ib er trist og i gullige, når Ib er glad. Illustrationen og tekst spiller fint sammen

Mød forfatteren

Lisa Aisato

Lisa Aisato (f. 1981) er en prisvindende norsk forfatter, illustrator og billedkunstner, hvis værker i stigende grad har fundet vej til både børn og voksne læsere i hele Skandinavien. Med en særegen blanding af drømmende billedkunst og poetisk fortællestil skaber Aisato bøger, der rører, inspirerer og åbner op for samtaler om livets store spørgsmål – fra barndommens undren og ungdommens usikkerhed til alderdommens erindringer og længsler. Aisato er især kendt for billedbogen “Livets

bog”, der med stor menneskelig indsigt og visuel poesi skildrer et helt liv i billeder og korte tekstfragmenter. Hendes udtryk er kendetegnet ved varme farver, teksturer og karakterer, der balancerer det realistiske og det fabulerende. Illustrationerne bærer ofte en stærk følelsesmæssig resonans og kan stå alene – men de fungerer også som nøgle til dybere forståelse af teksten.

Hun har både skrevet egne værker og illustreret bøger for andre, bl.a. forfatteren Maja Lunde. Hendes stil og tematiske fokus gør hende særligt relevant i undervisningssammenhæng, hvor hun kan være indgang til samtaler om identitet, følelser, livsforløb og medmenneskelighed – alt sammen formidlet i et sprog og en visuel verden, der taler til både børn og voksne.

Aisatos værker åbner for en æstetisk læseoplevelse, hvor analyse træder i baggrunden til fordel for indlevelse, fortolkning og følelsesmæssig erkendelse. Det gør hendes bøger oplagte som afsæt for undervisning med fokus på læselyst, visuel forståelse og livstemaer.

Forslag til FAGLIGE MÅL

FORSLAG TIL LÆRINGSMÅL:

- Eleven kan deltage i en klassesamtale om egne litteraturoplevelser
- Eleven kan udtrykke egne følelser og tanker med udgangspunkt i en læst billedbog
- Eleven kan sætte ord på stemninger og handling i en billedbog
- Eleven kan skabe et visuelt produkt, der udtrykker en følelse eller tanke
- Eleven kan bruge sin fantasi til at forestille sig, hvordan det er at være en karakter i en bog

FÆLLES MÅL

LÆSNING

Eleven kan udtrykke sig i skrift, tale, lyd og billede i nære og velkendte situationer.

TEKSTFORSTÅELSE

Eleven kan kombinere tekst og baggrundsviden til at skabe sammenhængende forståelse

FORTOLKNING

Eleven kan forholde sig til velkendte temaer gennem samtale om litteratur og andre æstetiske tekster.

INDEN I LÆSER

I PLENUM:

Introducer forløbet til eleverne, men du må IKKE nævne bogens titel endnu. Skriv nu ordet 'bekymring' på tavlen. Tal herefter med klassen om, om de ved hvad det ord betyder eller hvad de tror det betyder. Kom gerne sammen til en formulering på en kortere sætning og skriv det ned på et A3-papir eller et dokument til senere brug.

AKTIVITET: ET ÆG AF BEKYMNINGER

- Giv hver elev et helt, rått æg (i en plasticpose, hvis du er bange for de smadrer det eller I ikke kan gå udenfor)
- Lad eleverne sidde med ægget i hænderne, mens de skiftevis siger et ord de syntes beskriver ægget f.eks. glat, fint, osv.
- Fortæl eleverne at de skal lægge særligt mærke til hvordan det føltes at skulle passe på ægget og lad så eleverne gå en lille tur. Du kan eventuelt have kortlagt en rute på forhånd og gå forrest.
- Når I kommer tilbage fra ægge-gåturen, skal klassen i fællesskab skrive ned hvordan det var at gå med ægget. Du, som lærer, kan skrive ned på et A3-papir eller et dokument til senere brug.

MENS I LÆSER

AKTIVITET: FORSIDE OG FORFORSTÅELSE

Nu er det tid til at eleverne første gang møder bogen! Vis eleverne forsiden og læs også gerne bogens titel op. Lad eleverne sidde to og to eller snak i plenum om, hvordan Ib ser ud. Både hans ydre og hans indre. Hvordan tror I, Ib har det? Hvad er han for en person?

Læs bagefter bagsideteksten højt for klassen.

Lad gerne eleverne skrive ned hvem de tror Ib er og hvem de tror Sif er.

AKTIVITET: LÆSNING

Læs nu første del af bogen, frem til side 10, der slutter med “Han kan godt lide skoven, selv om den er lidt skummel med glatte rødder og hårde sten”.

Snak herefter med klassen om, hvordan de tror de er at være Ib.

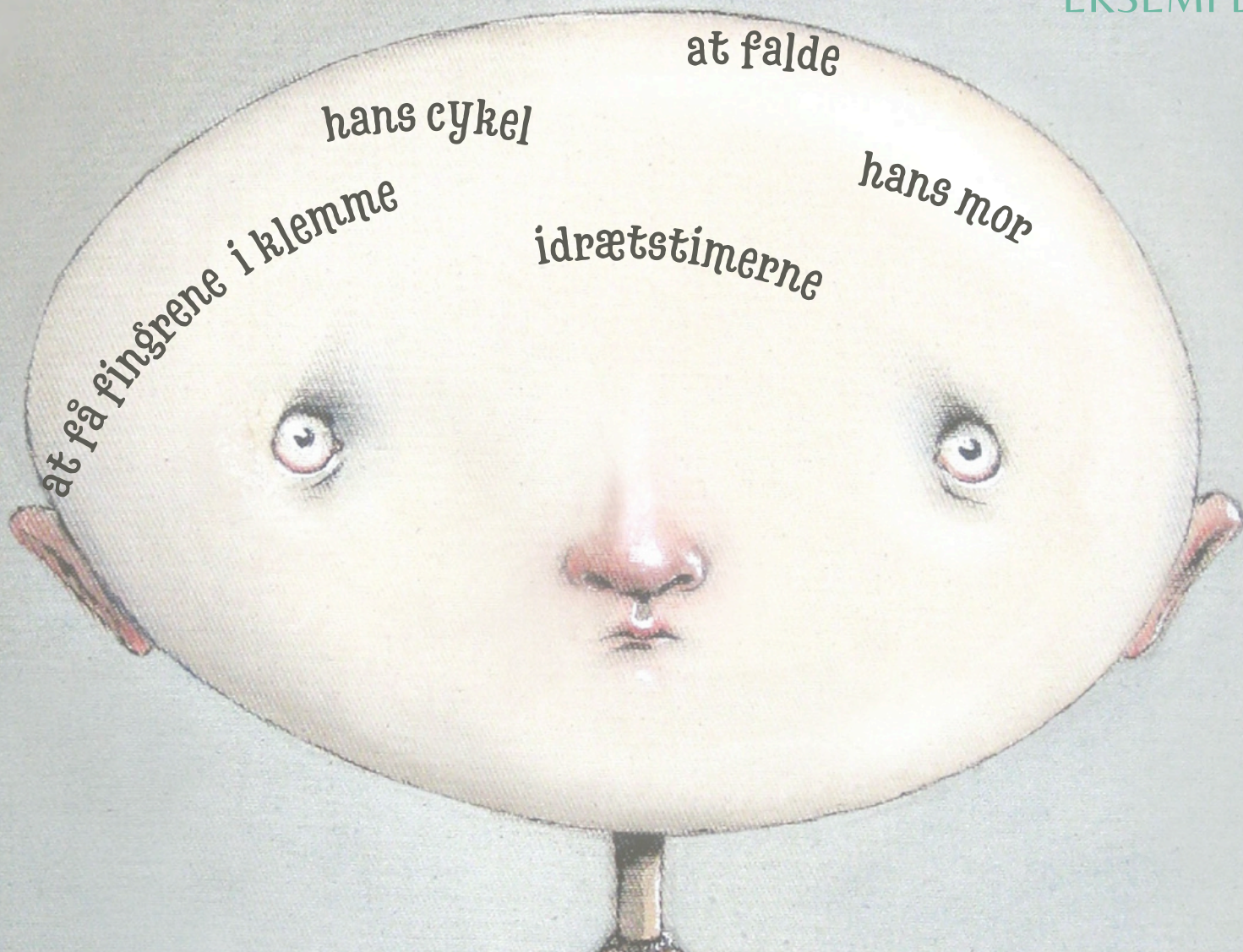
Passer jeres definition af ‘bekymring’ på Ib? Hvorfor tror I Ib tror at hans hoved er et æg?

AKTIVITET: INDE I IBS ÆGGEHOVED

Ib bekymrer sig rigtig meget, om rigtig mange ting, måske også en masse ting som ikke er skrevet i bogen.

- Print Ibs hoved til hver af eleverne (bilag 1)
- Lad eleverne skrive eller tegne alle de ting, de tror Ib bekymrer sig om.
- Nu kan I samle elevernes bud på bekymringer til én stor Ib, hvor læreren skriver så mange bekymringer som der overhovedet er plads til i Ibs æggehoved.
- Tal gerne bagefter om, hvordan I tror man har det, hvis man har hovedet fuld af bekymringer. Kan man se på folk, hvis de er fulde af bekymringer?

EKSEMPEL

VIDERE I TEKSTEN

AKTIVITET: LÆSNING

Læs videre i bogen, frem til side 18, der slutter med; “Til sidst sætter han sig på en sten og savner hende.”

AKTIVITET: EN MODIG BI

Læs videre i bogen, frem til side 18, der slutter med; “Til sidst sætter han sig på en sten og savner hende.”

Nu har vi mødt Sif, Sif er modig og tør mange ting som Ib ikke tør. Men hvad vil det egentlig sige at være modig? Tal med klassen om;

- Hvad vil det sige at være modig?
- Hvordan kan man se at Sif er modig?
- Lav til sidst jeres egen definition af ordet “modig” og skriv det op på et A3-papir. Gem det til senere.

Eleverne kan nu udfylde deres egen modige bi, hvor de skriver/tegner hvornår de føler sig modige.

AKTIVITET: LÆSNING

Læs videre i bogen, frem til side 28, hvor sidste linje er; “”Mit hoved!” råber han. “Hjælp! Mit hoved! Jeg dør!””

AKTIVITET: HVAD SKER DER NU?

Her er det store kulminationspunkt i bogen og dermed også en oplagt mulighed for at spørge eleverne, hvad de tror der sker nu. Lad gerne eleverne gætte, hvad der sker med Ibs hoved. Går det så galt som han frygtede? Var det her en af de ting, de troede Ib gik rundt og var bekymret over i starten. Lad eleverne finde deres æggehoveder fra inden i startede bogen, frem. I kan også tale om:

- Hvad gør man, når man tror det værste der kunne ske, er sket?
- Hvad tror I Sif gør?
- Hvad sker der med Ib, hvis hans hoved går i stykker?

AKTIVITET: LÆSNING

Nu kan I læse det sidste af bogen. Slut gerne af med at kigge nærmere på sætningen. Brug gerne billedet til hjælp:

“Ib er et hårdkogt æg”

- Hvad vil det sige at være et hårdkogt æg?
- Kender I nogen, der kunne være et hårdkogt æg?
- Hvordan tror I Ib har det, nu han er et hårdkogt æg?

EFTER I HAR LÆST

AKTIVITET: FORSIGTIGE FØLEKASSER

Aktiviteten er for at gendrive følelsen af at være forsigtig og bekymret, men også for at spejle følelsen af at turde.

Du skal bruge:

- Ikke-gennemsigtige kasser med huller i, skotøjsæsker kan fint bruges.
- Forskellige materialer der enten er skrøbeligt eller absolut ikke skrøbeligt, som f.eks.: knuste æggeskaler, en fjer, tørrede blade, vat, osv.
- Nu laves der “føle-kasser”, hvor eleverne uden at ødelægge genstandene i kassen, skal gætte hvad der er i kassen.
- Bagefter kan I tale om, hvordan det føles at skulle røre ved noget uden at vide hvad det er, men samtidig være forsigtig.

AKTIVITET: FØLELSER MAN KAN MÆRKE

Der er mange følelser i spil i bogen og i Ib, for den sags skyld. Denne aktivitet er tænkt som en måde for eleverne at visualisere udvalgte følelser der er optræder i bogen.

- Skriv disse følelser op på tavlen. I kan også putte flere på, hvis I syntes der mangler nogen I lod mærke til i bogen

VILD

BEKYMRET

MODIG

FORELSKET

- Nu skal eleverne vælge hvilken følelse de vil lave til en maske. Brug farver, teksturer, glimmer og andet godt til at visualisere hvordan følelsen kan se ud på masken. Eleverne kan også tegne overdrevne ansigtsudtryk de syntes passer til følelsen.

AFSLUTNING

I kan afslutte forløbet ved at lave en udstilling af alle de produkter I har lavet undervejs. I kan også genlæse dele af historien mens I har jeres følemasker på.

PERSPEKTIVERING

Vil I arbejde videre med følelser, kan I altid tage en tur med Peter Plys til Hundredmeterskoven, hvor alle karaktererne er en karikatur af en følelse.

I kan også arbejde videre med temaet venskab, hvor vi gerne vil anbefale bogen “Omars altan”.

“Ib er et æg” er også blevet lavet til en kortfilm - den er dog på norsk, så det kræver en del nstilladsering

